

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Cyrlometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské výchovy

Studijní obor: Sociální pedagogika – Výchova ve volném čase

**Letní tábor vedoucí děti I. stupně ZŠ k pozitivnímu vztahu a respektu
k přírodě pod záštitou Domu dětí a mládeže Olomouc**

Bakalářský projekt

Autor: Kristýna Kejíková

Vedoucí práce: PhDr. Ing. Ludmila Siarda Trochtová

Olomouc 2023

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt vypracovala samostatně s využitím uvedených
pramenů a literatury.

.....

Kristýna Kejková

Děkuji paní PhDr. Ing. Ludmile Siardě Trochtové za její cenné rady a odborné vedení bakalářského projektu. Děkuji také všem, kteří mě podporovali a díky kterým mohl tento bakalářský projekt vzniknout.

Obsah

ÚVOD.....	6
1 CHARAKTERISTIKA MĚSTA A ORGANIZACE	7
1.1 MĚSTO OLOMOUČ.....	7
1.2 OBECNÉ INFORMACE O DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUČ	7
1.2.1 Cíle DDM	8
1.2.2 Cílová skupina DDM.....	8
1.2.3 Nabídka kroužků.....	8
1.2.3.1 Přírodovědná oblast kroužků.....	9
1.2.4 SWOT analýza DDM.....	9
1.2.5 Ekonomická situace.....	11
1.2.6 Zkušenosti s podáváním projektů.....	11
1.2.7 Inovační potenciál	12
2 CHARAKTERISTIKA PROJEKTU.....	13
2.1 CÍL PROJEKTU	13
2.2 PŘEDMĚT PROJEKTU	13
2.3 MĚRITELNÉ UKAZATELE	13
2.4 NÁVAZNOST NA SOCIÁLNĚ PEDAGOGICKOU TEORII	13
2.5 POTŘEBNOST PROJEKTU	14
2.5.1 Charakteristika současného stavu přírodovědných kroužků	14
2.5.2 Charakteristika plánovaného stavu přírodovědných kroužků	14
2.5.3 Multiplikační efekt.....	15
2.6 PŘEHLED LEGISLATIVY.....	15
2.7 CÍLOVÁ SKUPINA	16
2.8 ETICKÉ ZÁSADY	17
2.9 ROLE SOCIÁLNÍHO PEDAGOGA V PROJEKTU.....	17
2.10 VLIV POBYTU DĚTÍ V PŘÍRODĚ	18
3 PODROBNÝ POPIS PROJEKTU.....	19
3.1 ČASOVÝ HARMONOGRAM DNE.....	19
3.2 HARMONOGRAM TÝDNE	20
3.3 POPIS JEDNOTLIVÝCH DNŮ	21
3.3.1 Sobota 15. 7. 2023.....	21
3.3.2 Neděle 16. 7. 2023.....	24
3.3.3 Pondělí 17. 7. 2023.....	28
3.3.4 Úterý 18. 7. 2023.....	29
3.3.5 Středa 19. 7. 2023.....	31
3.3.6 Čtvrtek 20. 7. 2023.....	32
3.3.7 Pátek 21. 7. 2023.....	35
3.3.8 Sobota 22. 7. 2023.....	37
3.4 MOKRÁ VARIANTA	38
4 TECHNICKÉ ŘEŠENÍ PROJEKTU	39
4.1 PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ	39
4.2 DOPRAVA	41
4.3 UBYTOVÁNÍ.....	41
4.4 STRAVA	42
4.5 ROZPOČET PROJEKTU	42
4.5.1 Rozpis jednotlivých položek a jejich zdůvodnění.....	43
ZÁVĚR.....	44
BIBLIOGRAFIE.....	45

INTERNETOVÉ ZDROJE	47
SEZNAM TABULEK.....	49
SEZNAM ZKRATEK	50
SEZNAM PŘÍLOH	51

Úvod

Cílem tohoto projektu je vytvořit program letního tábora pro děti prvního stupně základní školy pod záštitou Domu dětí a mládeže Olomouc, který jim pomůže prohloubit pozitivní vztah k přírodě. Účelem je, aby prožily příjemné dny na čerstvém vzduchu bez elektroniky. Při aktivitách se bude podporovat také spolupráce v týmu. Účastníci se zde dozví užitečné rady pro pobyt v přírodě a naučí se také manipulovat s předměty nezbytnými pro tento pobyt. Důležité je, aby děti i po skončení tábora pokračovaly v tom, co se zde naučí a nejlépe i, aby tím inspirovaly své okolí.

Tábor bude probíhat na louce nedaleko Baldovce. Toto umístění nám nabízí mnoho možností, jak zažít dobrodružství uprostřed rozmanité přírody

Celý projekt je rozčleněn do pěti kapitol. Jako první se v práci budeme věnovat teoretické části, kde si představíme město a organizaci. Poté následuje praktická část, kde si představíme cíle, předmět, měřitelné ukazatele, legislativní přehled, cílovou skupinu projektu či multiplikační efekt. Dále také právní přehled, etické zásady či výsledky výzkumu týkající se pobytu dětí v přírodě v národním parku v Turecku. Ve čtvrté kapitole si popíšeme program jednotlivých dnů letního tábora. Pátá kapitola se věnuje technickému řešení projektu. Je zde popsáno personální zajištění, doprava, ubytování, strava i rozpočet.

1 Charakteristika města a organizace

V první kapitole se budeme věnovat městu Olomouc a organizaci, která byla zvolena pro tento projekt. Seznámíme se s obecnými informacemi, cíli, cílovou skupinou a také nabídkou kroužků DDM Olomouc. Jelikož bude projekt uskutečněn v přírodě, tak zde budou více popsány přírodovědné kroužky tohoto zařízení. Na závěr kapitoly se zaměříme na SWOT analýzu.

1.1 Město Olomouc

Olomouc je šesté největší město České republiky. Leží v srdci Moravy a má bez mála sto tisíc obyvatel. Olomouc je zároveň krajské město Olomouckého kraje (Olomouc, 2021). Často se jí říká univerzitní město, protože se tu nachází Univerzita Palackého, která je druhou nejstarší univerzitou v České republice (Kudy z nudy, 2023). Olomouc je známa svými významnými historickými památkami mezi které patří například Sloup Nejsvětější Trojice, který se nachází na seznamu památek UNESCO. Každý rok se ve městě koná nespočet akcí, například Flora Olomouc, Academia Film Olomouc či Festival Religiosa (Kudy z nudy, 2023). Asi třicet kilometrů od města Olomouc se nachází obec Loštice, kde se vyrábí tradiční olomoucké tvarůžky. Oblíbenou zastávkou v této obci milovníků této speciality je Tvarůžková cukrárna (Kudy z nudy, 2023). Volný čas v Olomouci lze trávit několika způsoby. Zájemci zde mohou najít kromě historických památek také zoologickou zahradu, která se nachází nedaleko Olomouce na Svatém Kopečku, kde je i bazilika Navštívení Panny Marie, která je vidět z dalekého okolí. Obyvatelé města mohou navštívit i divadla, muzea, aquapark a Pevnost poznání. Jedná se o interaktivní muzeum, kde může každá věková skupina poznat různé experimenty na vlastní kůži (Kudy z nudy, 2023). Pro zájemce sportu je tu například fotbalový klub SK Sigma Olomouc nebo hokejový klub HC Olomouc. Ve městě můžeme navštívit několik parků a cyklostezek. K dispozici je zapůjčení kol a koloběžek.

1.2 Obecné informace o Domu dětí a mládeže Olomouc

Jedná se o příspěvkovou organizaci, která je zřizovaná Olomouckým krajem. Jde o největší profesionální organizaci pro volný čas dětí a mládeže v tomto kraji. Zřizovací listina byla schválena roku 2001 (Výroční zpráva, 2021). Ředitelkou zařízení je Bc. Kateřina Kosková. Kromě kroužků nabízí také letní tábory či akce, které se konají o víkendech i o prázdninách. Krajský úřad Olomouckého kraje tohle školské zařízení pověřilo konáním okresních

a krajských kol soutěží, které jsou vyhlašovány MŠMT, a to již od roku 2002. Pro školy tvoří spoustu programů, ať už to jsou vzdělávací programy, adaptační kurzy či školní a sportovní soutěže a také olympiády. Součástí tohoto zařízení je i ubytovna a turistická základna, která byla vybudována na Dražanské vrchovině. V DDM Olomouc je nyní zaměstnáno 21 pedagogických pracovníků. Tito zaměstnanci dále spolupracují s externisty a dobrovolníky (Dům dětí a mládeže Olomouc, 2022). Zařízení se skládá celkem ze 3 budov. Hlavní pracoviště se nachází na třídě 17. listopadu a v těsné blízkosti se nachází pavilon zájmových činností. Druhé pracoviště se nachází na ulici Janského 1 a poslední na ulici Rožňavská 21. Prostory třetího pracoviště jsou součástí Fakultní základní školy dr. Milady Horákové, kde se využívá rovněž i tělocvična ZŠ.

1.2.1 Cíle DDM

Cílem této organizace je zajistit zájmové vzdělávání pro kohokoliv, kdo o tuto možnost má zájem. Instruktoři nabízejí řadu různorodých kroužků pro různou cílovou skupinu. Zaměstnanci DDM Olomouc mají za cíl vytvářet příjemné podmínky pro své uživatele (Dům dětí a mládeže Olomouc, 2022).

1.2.2 Cílová skupina DDM

Uživatelé Domu dětí a mládeže v Olomouci může být kdokoliv ve věku od 1 do 99 let. Nejvíce kroužků je tu pro ty nejmladší, ale i dospělí, senioři či matky s dětmi si zde najdou naplnění svého volného času (Dům dětí a mládeže, 2022).

1.2.3 Nabídka kroužků

DDM Olomouc nabízí cca 150 kroužků v několika zájmových oblastech. V zaměření na hudbu je to například výuka hry na klávesy, flétnu, kytaru či ukulele. Pro rodiče s dětmi se zde konají kroužky deskových her, herní klub či kroužek Čiperkové, kde se scházejí nejmladší děti. V oblasti sportu zde zájemci mohou najít badminton, florbal, plavání, karate nebo jógu. Zájemci o tanec se mohou zúčastnit aerobiku, orientálního tance, street dance nebo i tanečního klubu pro seniory. Do oblasti techniky spadá kroužek LEGO, 3D tisk i programování v MineCraftu. A ve výtvarné výchově si lze zvolit keramiku, kresbu, točení na hrnčířském kruhu či tvůrčí fotografii (Dům dětí a mládeže, 2022).

1.2.3.1 Přírodovědná oblast kroužků

Do přírodovědných kroužků patří například rybářský kroužek, ZOO klub, Zelené lístečky a Malý koumák. Další část přírodovědné oblasti kroužků tvoří oddíl Lid Medvědího potoka, který se skládá z několika skupin dětí. Tyto skupiny nesou název Blatouši, Blešivci, Bzučiví medvídci, Mloci, Mývali a Sklípkaní (Dům dětí a mládeže Olomouc, 2022). Většina z těchto kroužků probíhá v pavilonu zájmových činností hned vedle hlavní budovy této organizace. Zde mají účastníci k dispozici dvě místnosti, kde jsou umístěna zvířata. Jsou tady k vidění králíci, morčata, andulky, čincila, želvy i rybičky. Děti jsou zapojovány do péče o tato zvířata.

1.2.4 SWOT analýza DDM

<p style="text-align: center;">Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • centrum Olomouce (hlavní budova),<ul style="list-style-type: none"> • dobrá dostupnost MHD, • vyškolený tým, • různorodá nabídka kroužků,<ul style="list-style-type: none"> • vybavené prostory, • pro všechny věkové kategorie,	<p style="text-align: center;">Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • hlavní budova v blízkosti silnice, • pracoviště na ulici Jánského a na ulici Rožňavská jsou dál od hlavní budovy,
--	---

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • růst lektorů (vzdělávání, školení), <ul style="list-style-type: none"> • inspirace pro lektory, • praxe pro studenty, • spolupráce mezi všemi zaměstnanci DDM, • akce i během víkendů, svátků a prázdnin, • bezbariérový přístup, 	<ul style="list-style-type: none"> • zvyšování cen, • nemoc (například Covid 19), <ul style="list-style-type: none"> • konkurence, • životní styl potencionálních uživatelů (jiné trávení volného času).

Tabulka 1: SWOT analýza DDM (zdroj: vlastní tvorba)

Prvním bodem **silných stránek** je fakt, že se hlavní budova organizace nachází v centru Olomouce. Další dvě pracoviště už nejsou v centru, ale stále jsou snadno dostupná. S tímto souvisí také druhý bod, a to dobrá dostupnost MHD. Uživatelé mohou využít auto, autobus, tramvaj nebo se dá dojet snadno pěšky. Další silnou stránkou je vyškolený tým, což je velmi nezbytné v tomto odvětví. Jako další bod SWOT analýzy uvádím různorodost kroužků, kde si přijde na své každá věková skupina. Poslední položkou v silných stránkách jsou skvěle vybavené prostory zařízení.

V **slabých stránkách** se první bod týká hlavní budovy. Ta se nachází v blízkosti poměrně frekventované silnice a to může být pro děti často nebezpečné. Další slabou stránkou je, že se pracoviště na ulici Jánského a na ulici Rožňavská nachází dál od hlavní budovy a od pavilonu zájmových činností, protože pokud má dítě na hlavní budově kroužek do 15:00 a v ten stejný čas mu začíná jeho další oblíbený kroužek, například na pracovišti na ulici Jánského, tak nemá šanci to stihnout.

Jako **příležitosti** ve SWOT analýze uvádím růst lektorů. Co se týče vzdělávání či školení a také inspiraci pro ně. I v této práci je důležité se neustále učit a posouvat se dál. Nezbytná je také inspirace v rámci třeba workshopů a školení. Dalším bodem příležitostí je praxe pro studenty, která je také velmi důležitá. Oni tak získají nenahraditelnou praxi a lektori s nimi mohou v budoucnu pokračovat ve spolupráci. Jako další položka je spolupráce mezi všemi zaměstnanci, což je důležité pro dobré vztahy na pracovišti. Odvíjí se od toho chod celého

zařízení. Může se jednat například o různá setkání či o teambuilding. Další příležitostí mohou být akce pro uživatele i během víkendů, svátků či prázdnin. Závěrečným bodem je vybudování bezbariérového přístupu, aby do této organizace měl každý jednoduchý přístup.

V poslední části SWOT analýzy se budeme věnovat **hrozbám**. Prvním bodem je zvyšování cen. To může být problém pro některé z rodin, které si kvůli tomu nebudou moci dovolit platit kroužky pro své děti. Potíž to může být také pro seniory či matky samoživitelky. Neovlivnitelnou hrozbou jsou nemoci. V posledních letech to byla například pandemie Covidu 19. Jako další nesnáž můžeme brát i konkurenci. Poslední položkou je životní styl potencionálních uživatelů. Většina lidí se doma raději věnuje například hraním her, než aby svůj volný čas trávili smysluplně. Smutné je ale to, že se to nejvíc dotýká dětí.

Potřebnost projektu je zaměřená na vytvoření pozitivního vztahu k přírodě, naučení respektu a ohleduplnosti. Pro většinu dětí v dnešní době není samozřejmostí trávit svůj volný čas v přírodě, proto je tento projekt zaměřen na poznání a seznámení jak s přírodou, tak s chováním a pravidly, které by se zde měly dodržovat. Pro děti to může být jak motivace do budoucna, kdy projeví zájem o přírodu a budou k ní přistupovat s úctou.

1.2.5 Ekonomická situace

Dům dětí a mládeže Olomouc je příspěvková organizace a je zřizována Olomouckým krajem. Od zřizovatele dostává příspěvky, které slouží na provoz zařízení. Dalšími příjmy jsou dotace z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Tyto prostředky slouží na mzdy. Náklady na pomůcky, materiál a vybavení se hradí ze Šablon. Na další provozní náklady slouží vlastní příjmy organizace. Jedná se o příjmy ze zájmových kroužků (Výroční zpráva, 2021).

1.2.6 Zkušenosti s podáváním projektů

Školské zařízení má bohaté zkušenosti s podáváním projektů. DDM Olomouc je již od roku 2002 pověřen Krajským úřadem Olomouckého kraje, aby pořádal krajské a okresní kol soutěže, které vyhláší Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Dále se věnuje osvětovým činnostem. Organizace se snaží zapojit i handicapované účastníky do jejich činnosti. V Olomouci každý rok probíhá festival Fimfárum, kde jde o vzájemné poznání s lidmi s mentálním postižením. Dále pořádá různé výlety, exkurze, výstavy, pobyty, příměstské tábory i letní tábory (Výroční zpráva, 2021).

1.2.7 Inovační potenciál

Mezi hlavní potenciál patří vzdělávání a rozvoj pedagogů prostřednictvím účasti na různých školení. Doplnění jejich týmu o další osoby, které mají zájem podílet se na zájmových činnostech. Vymýšlení nových kroužků na míru dnešní doby. V roce 2022 proběhla rekonstrukce v prostorách pracoviště na ulici Jánského. Potenciále jsou i noví účastníci, takže oslovování nových zájemců o služby Domova dětí a mládeže Olomouc (Dům dětí a mládeže, 2022).

2 Charakteristika projektu

Tato kapitola vás seznámí s charakteristikou projektu. Budou zde popsány cíle a předmět projektu, měřitelné ukazatele, legislativa týkající se tábora, cílová skupina, potřeba tohoto projektu, etické zásady, role sociálního pedagoga i výzkum týkající se pobytu dětí v přírodě.

2.1 Cíl projektu

Cílem projektu je vytvořit program letního tábora pod záštitou Domu dětí a mládeže Olomouc, který je určený pro děti prvního stupně základní školy. Tento tábor jim pomůže prohloubit pozitivní vztah k přírodě. Účelem je, aby prožily příjemné dny na čerstvém vzduchu bez elektroniky. Aktivita budou zaměřeny na týmovou spolupráci. Účastníci se zde naučí také manipulovat s různými předměty nebo se dozví užitečné rady pro pobyt v přírodě, například založení ohně, použití SOS sady a buzoly či využití vody.

2.2 Předmět projektu

Předmětem tohoto projektu je vytvoření smysluplného a přehledného programu, který bude probíhat v rámci jednoho týdne pro děti z prvního stupně základní školy. Smysl celého projektu je co nejvyšší účast a projevení zájmu ze strany dětí a jejich rodičů. Jedním z nejdůležitějších bodů je spokojenost dětí, navázání pozitivního vztahu k přírodě a vytvoření si vzpomínek se svými vrstevníky na kvalitně strávený čas v přírodě.

2.3 Měřitelné ukazatele

Za měřitelné údaje můžeme považovat počet účastníků. Kapacita tábora je 20 dětí ve věku 8 – 11 let. Dále zde patří jejich spokojenost s programem. Díky reflexním otázkám na konci každé aktivity se dozvíme, jestli se dětem líbily a jaký přínos jim to přineslo. Reflexe od každého dítěte proběhne i na konci všech dní tohoto projektu.

2.4 Návaznost na sociálně pedagogickou teorii

Součástí tohoto projektu budou celkem tři sociální pedagogové. Bude se jednat o jednoho absolventa a dva studenty tohoto oboru. Všichni tři budou aplikovat své poznatky

z teorie v praxi. Bude se to týkat volného času, práce s dětmi, pestrost a motivace aktivit, reflexe či etických zásad.

2.5 Potřebnost projektu

Tento projekt je potřebný, protože se snaží děti navrátit k přírodě. Většina tráví svůj volný čas jen doma s mobilem či tabletem v ruce a dobrodružství v přírodě si nedokáže už představit, což je velká škoda. Bude zde dbáno na vztah a respekt k přírodě. Proto bude součástí projektu i očista přírody prostřednictvím sběru odpadků a vyhození je na patřičné místo.

2.5.1 Charakteristika současného stavu přírodovědných kroužků

Přírodovědné kroužky v tomto zařízení fungují skvěle a jejich silnou stránkou je, že jsou účastníci neustále obklopeni přírodou. Společně poznávají přírodu a učí se ji chránit. Během svých schůzek chodí ven, kde hrají hry. Zapojují se aktivně v péči o zvířata, která mají v pavilonu zájmových činností. O víkendech a podzimních nebo jarních prázdninách se zúčastňují různých výprav. V létě jezdí na tábory. Tento tábor se liší místem pobytu i výlety. Díky těmto výletům a aktivitám poznají, že trávit čas v přírodě namísto doma s mobilem může být opravdu zábava.

2.5.2 Charakteristika plánovaného stavu přírodovědných kroužků

Jedním z cílů projektu je naučit děti prožívat volný čas bez elektroniky a naučit je samostatnosti. Je to reakce na dnešní dobu 21. století, kdy děti vyrůstají s mobilním telefonem či tabletem v ruce. Trávit čas venku s kamarády a hrát hry, které si vytvoří podle jejich představivosti už si pomalu nedokáží představit. Podle Jirásky (2019) dnes lidem chybí obyčejný pobyt v přírodě. Prožitky z přírody, jako je dotyk trávy, vůně lesa, postrádá tato generace nejvíce, tak jako nikdy jiná (Jirásek, 2019). Autoři Danišová a Daniš (2020) ve své knize uvádí, že i virtuální svět může dítě obohatit, ale mělo by se to hlídat, aby to nebylo více než ta skutečná hra. Smyslem tohoto projektu je tedy dát nabídku dětem prožít týden v přírodě. I když jde o členy přírodovědného kroužku, je potřeba v nich tuto lásku k přírodě trvale udržovat.

2.5.3 Multiplikační efekt

Na tento projekt budou navazovat aktivity v kroužkách, které budou probíhat příští školní rok. Bude na něj navazovat rovněž další ročník tohoto tábora. Smyslem aktivit i dalšího tábora bude pokračování v tom, co jsme v tomto projektu začali. To znamená probouzet v dětech vztah a respekt k přírodě, ukázat jim, že pobyt v přírodě bez elektroniky může být zábava, naučit je užitečné triky pro pobyt v přírodě, například zacházení s nožem, vázání uzlů, zacházení s vodou, používání buzoly či založení ohně. Účelem těchto aktivit je také to, aby tím děti žily i ve svém běžném životě a inspirovaly tak i ostatní.

2.6 Přehled legislativy

Zákony a vyhlášky, které jsou důležité pro uspořádání letního tábora:

- **Zákon č. 258, 2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví,**

V § 10 Podmínky účasti fyzických osob činných při škole v přírodě a zotavovacích akcích, v odstavci 1 je definována fyzická osoba, která bude dělat dozor nebo zdravotníka. Je zde uvedeno, že musí být k jejich činnosti zdravotně způsobilá. V odstavci 3 je psáno o fyzické osobě, která je činná při stravování a musí tak splňovat požadavky určené pro tuto činnost.

V § 12 Jiné podobné akce pro děti a škola v přírodě na kratší dobu je definováno, jaká akce musí splňovat požadavky pro jinou podobnou akci pro děti. Na této akci musí být zajištěn hygienicky nezávadný stav zařízení, zásobování pitnou vodou a účast fyzické osoby, která splňuje podmínky stanovené v § 10 odstavce, 1 a 3 (MPSV, 2000).

- **Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích,**

Paragraf 20, odstavec 5 upravuje, že organizované akce v lese lze konat na základě oznámení orgánu státní správy lesů. Toto oznámení musí být podané nejméně třicet dnů před konáním akce (Zákony pro lidi, 2022).

- **Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody,**

Zákon o ochraně přírody vymezuje ochranu přírody a krajiny (§2), dále také pojmy (§3), definuje obecnou ochranu rostlin a živočichů (§ 4 - § 13), ochranu a využití jeskyň (§ 10), chráněné krajinné oblasti (§ 25 – 34), (Zákony pro lidi, 2022).

- **Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů,**

Tento zákon definuje, co to jsou osobní údaje. Udává pravidla, jak s osobními údaji zacházet. Vedoucí tábora přijde do styku s přihláškami dětí, kde budou napsány jejich údaje.

Je k tomu důležité souhlas o zpracování osobních údajů od zákonných zástupců dětí. Vedoucí tábora má povinnost tyto údaje pečlivě chránit (Schwettrová, 2021).

- **Vyhláška č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti,**

Zákon upravuje umístění akce (§ 2), prostorové podmínky (§ 3), ubytování, vybavení a úklid (§ 4), zásobování vodou (§ 5), stravování (§ 7). Pro režim dne (§ 8) je důležité vymezit čas pro spánek, osobní hygienu i stravování (Zákony pro lidi, 2014).

- **Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru,**

Stanovuje podmínky pro požární bezpečnost a posuzování požárního nebezpečí (§ 15 - § 19), (Zákony pro lidi, 2022).

- **Vyhláška č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody,**

Vyhláška vymezuje pojmy (§ 2) i ukazatele jakosti pitné a teplé vody a jejich hygienické limity (§ 3). Další částí vyhlášky je kontrola pitné vody, která je upravena v paragrafech 4 – 9 (Zákony pro lidi, 2018).

2.7 Cílová skupina

Cílovou skupinou projektu jsou tedy účastníci přírodovědného kroužku, kteří pochází z Olomouce a okolí a jejich věk je 8 – 11 let. Kapacita letního tábora je 20 dětí.

Období školního věku má celkem tři fáze. Tato stádia se nazývají raný školní věk, střední školní věk a starší školní věk (Vágnerová a Lisá, 2021). Vzhledem k mému projektu se zaměříme na první dvě fáze. Raný školní věk trvá od 6 do 9 let. Pro děti tohoto věku je charakteristická nová sociální role, kdy se vyvíjí jeho dětská osobnost. V tomto období se naučí psát, číst a počítat. Poté nastupuje fáze středního školního věku, který probíhá od 9 do 12 let. Tuto dobu lze brát za přípravu na dospívání dítěte. Dítě si zde buduje svou roli ve škole i ve vrstevnické skupině. Podle autorek (Vágnerová a Lisá, 2021) se jedná o dobu pohody a klidu. U raného školního věku i středního školního věku dochází k rozvoji paměti. V průběhu těchto let její kapacita narůstá (Vágnerová a Lisá, 2021).

Dochází také k emočnímu vývoji. Vágnerová a Lisá (2021) uvádí, že Erikson tento věk bere jako období citové vyrovnanosti. Děti školního věku jsou více optimističtější. Lépe se vyznají ve svých emocích a také lépe chápou i emoce jiných.

Formou socializace je zde nástup do školy. To sebou nese určitou změnu ve způsobu života dítěte. V tomto věku dochází k rozvoji vztahů s osobami, které nepatří do jeho rodiny, což jsou

například učitelé nebo spolužáci. V rozvoji dětské osobnosti hraje důležitou roli rodina, škola a vrstevnická skupina (Vágnerová a Lisá, 2021).

Jak už zde bylo uvedeno, vrstevnická skupina hraje významnou roli pro socializaci a vývoj osobnosti dítěte. Školák si utváří svou roli ve skupině. Jde o jinou zkušenost než se sourozenci, protože s kamarády jsou často stejného pohlaví a může si je vybrat, kdežto svého sourozence ne (Vágnerová a Lisá, 2021).

Co se týká morálního chování, děti v tomto období chápou morální pravidla. Nástup do školy sebou přináší také naučit se mít zodpovědnost za svá jednání a umět za to nést následky (Vágnerová a Lisá, 2021).

2.8 Etické zásady

První den si na začátku programu společně určíme pravidla tohoto tábora. Je potřebné, aby to měli všichni neustále na očích, a proto budou viset na nástěnce, kde budou i jiné informace potřebné k táboru. Soubor pravidel a chování vytvoříme společně s dětmi. Každý napíše jedno pravidlo, které si společně určíme. V průběhu celého týdne bude kladen důraz na etické chování. U dětí budeme podporovat mezilidské vztahy a celkově to, aby se k sobě chovaly hezky. Ukážeme jim, jak se různé problémy dají řešit, aniž bychom mohli někoho urazit. Rodiče budou podepisovat souhlas se zpracováním osobních údajů v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Souhlas bude nezbytný kvůli přihláškám dětí, které budou obsahovat údaje o nich a rovněž se bude na táboře fotografovat. Fotky z tábora budou umístěny na určené místo na internetu, odkud si je budou moci rodiče stáhnout, dále bude pár z nich vybráno na nástěnku do Domova dětí a mládeže a nijak jinak s nimi nebude nakládáno. Při výběru personálu bude dbán důraz na etické požadavky. Každý bude přikládat svou trestní bezúhonnost a potvrzení od svého praktického lékaře, že může vykonávat práci s dětmi.

2.9 Role sociálního pedagoga v projektu

Součástí tohoto projektu bude sociální pedagog, který bude v roli hlavního vedoucího tábora. Dále zde budou další dva sociální pedagogové na pozici lektora. Jedná se o dobrovolníky, kteří tento obor studují. Aplikují své znalosti při práci s dětmi v praxi a získají tak bohaté zkušenosti do budoucna.

2.10 Vliv pobytu dětí v přírodě

Gizem Karakas, Hande Baba Kaya a Atike Yilmaz uskutečnili výzkum s názvem „*Experiential Results of Nature Camp Training*” (Karakas, Kaya, Yilmaz, 2018, s. 281). Cílem této studie bylo prozkoumat názory studentů ohledně jejich očekávání před zahájením tábora v přírodě a následně po skončení také jejich zkušenosti a to v rámci Eriksonovy teorie psychosociálního vývoje. Před i po táboru byly provedeny s účastníky rozhovory. Výzkumnou skupinu tvořilo 41 žáků. Jednalo se o žáky, kteří studovali v roce 2014 – 2015 čtvrtý ročník na soukromé základní škole. Výzkum proběhl během jednoho víkendu v národním parku Egriova v Ankaře, v Turecku. Ve finále bylo vybráno devět žáků (dvě dívky a sedm chlapců). Rozhovory probíhaly polostrukturovanou formou a měly za účel získat informace o očekáváních a zkušenostech těchto účastníků. Data byla analyzována metodou obsahové analýzy. Studie ukázala, že žákům přišel pohyb v přírodě zábavnější, než je hraní videoher, a také že dokáží trávit čas bez počítače, tabletu či mobilu (Karakas, Kaya, Yilmaz, 2018).

3 Podrobný popis projektu

V této kapitole si představíme časový harmonogram dne, harmonogram týdne a následně si popíšeme program jednotlivých dnů i mokrou variantu v případě nepříznivého počasí.

3.1 Časový harmonogram dne

7:00	Budíček, ranní hygiena
7:30 – 8:00	Snídaně
8:00 – 8:30	Volno
8:30 – 9:00	Úklid, příprava na program
9:00 – 10:00	Dopolední program
10:00 – 10:15	Svačina
10:15 – 12:00	Dopolední program
12:00 – 12:30	Oběd
12:30 – 14:00	Polední klid
14:00 – 15:30	Odpolední program
15:30 – 15:45	Svačina
15:45 – 18:00	Odpolední program
18:00 – 18:30	Večeře
18:30 – 19:00	Odpočinek
19:00 – 21:00	Večerní program
21:00 – 22:00	Večerní hygiena, osobní volno
22:00	Večerka

Tabulka 2: Časový harmonogram dne (zdroj: vlastní tvorba)

3.2 Harmonogram týdne

	Dopoledne	Odpoledne	Večer
Sobota 15. 7. 2023	Příjezd, program v táboře	Program v táboře	Program v táboře, reflexe
Neděle 16. 7. 2023	Program v táboře	Program v táboře	Hygiena v kempu, program v táboře, reflexe
Pondělí 17. 7. 2023	Program v táboře	Zřícenina hradu Holštejn	Program v táboře, reflexe
Úterý 18. 7. 2023	Bazén v kempu	Liška Coco	Hygiena v kempu, program v táboře, reflexe
Středa 19. 7. 2023	Celodenní výlet do Moravského krasu		Reflexe
Čtvrtek 20. 7. 2023	Program v táboře	Program v táboře, hygiena v kempu	Hygiena v kempu, program v táboře, reflexe
Pátek 21. 7. 2023	Program v táboře	Bazén v kempu	Závěrečný rituál u ohně

Sobota 22. 7. 2023	Vyhodnocení tábora, odjezd		
-------------------------------------	-------------------------------	--	--

Tabulka 3: Harmonogram týdne (zdroj: vlastní tvorba)

3.3 Popis jednotlivých dnů

3.3.1 Sobota 15. 7. 2023

Cíl dne: seznámit se s ostatními účastníky a vedoucími tábora, určit soubor pravidel, vyzkoušet si nachystání ohniště

Po příjezdu dětí na místo pobytu se přiřadí podsadové stany a každé dítě se ubytuje. Stanovíme si čas, kdy se všichni společně sejdeme. Na tomto setkání proběhnou úvodní slova, představení týmu, řekneme si pravidla tábora a také program následujícího dne.

Nejrychlejší hra na jména

Cíl: zapamatovat si a vyjmenovat jména ostatních účastníků

Čas: 25 min

Pomůcky: stopky

Prostředí: na louce

Popis hry: Děti udělají kruh. Určí se jeden, který začne. Otočí se na svého souseda a řekne jeho křestní jméno. Soused udělá to stejné na toho, koho má jako dalšího vedle sebe. Pokud někdo nebude vědět jméno toho druhého, tak mu ho dotyčný pošeptá a on to zopakuje. Kolo končí, až se řekne jméno toho, který začínal. Každé kolo se měří na stopkách. Skupina se bude snažit udělat co nejlepší čas.

Reflexe: Znam jména všech? Kolik dětí má stejné jméno?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 51)

Hra na jména

Cíl: dokázat si zapamatovat jména ostatních účastníků, použít svojí paměť

Čas: 30 min

Pomůcky: žádné

Prostředí: louka

Popis hry: Skupina se posedí do kruhu. Vedoucí tábora začne hru. Vymyslí si přídavné jméno na stejné písmeno, na které začíná jeho křestní jméno. Přídavné jméno musí toho člověka charakterizovat. Například kamarádská Kristýna. Poté pokračuje další vedle něho. Ten bude mít za úkol zopakovat přídavné jméno a křestní jméno první osoby a k tomu říct i své. A takhle se pokračuje kolem dokola, dokud se neřekne jméno toho prvního. Po hře se zeptáme, zda je nějaký dobrovolník, který by chtěl zopakovat všechna jména.

Reflexe: Zním dobře jména všech dětí? Co pro mě mé jméno znamená?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 52)

Můj erb

Cíl: klidná a kreativní hra na start odpoledního programu, vzájemně se poznat

Čas: 70 min

Pomůcky: obrysy erbu na papírech, pastelky, fixy

Prostředí: hangár – stole a židle

Popis hry: Každý dostane svůj erb. Do něho vkreslí informace o sobě. Jméno, bydliště, rodina, věk, koníčky, oblíbené jídlo či pití atd. Všichni pak svůj erb představí zbytku skupiny. Erby si poté můžeme v hangáru vyvěsit na šňůru.

Reflexe: Co jsem prožíval při kreslení? Čí obrázek a popis se mi zvláště líbil?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 67)

Krok vpřed

Cíl: seznámit se, zkusit se rozehrát

Čas: 45 min

Pomůcky: seznam otázek

Prostředí: louka

Popis hry: Skupina se postaví do kruhu a vedoucí tábora čte otázky. Po každé otázce půjde krok vpřed ten, který by na otázku odpověděl kladně. Po několika otázkách mohou vymýšlet otázky i děti. Může to být například Kdo rád čte knihy? Kdo hraje na nějaký hudební nástroj? Kdo se bojí pavouků? Kdo má sourozence?

Reflexe: Co nového jsem se dozvěděl o ostatních? Na kterou otázku se mi nejobtížněji odpovídalo?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 58 – 59)

Rybičky a rybáři

Cíl: pohyb, uvolnit se

Čas: 30 min

Pomůcky: žádné

Prostředí: rovná plocha na louce

Popis hry: Vybere se rybář. Ten se postaví na jednu stranu louky. Na druhou stranu se postaví rybičky. Rybář vždy zavolá, že si jde pro rybičky a rozběhne se naproti nim, rybičky mají za úkol proběhnout na druhou stranu aniž by se jich rybář dotkl. Pokud se někoho rybář dotkne, stane se také rybářem, stoupnou si na druhou stranu, chytí se za ruce a opět běží pro rybičky.

Reflexe: Bavila mě hra? Která role mi více vyhovovala?

Zdroj: (Hranostaj.cz)

Lesní slalom

Cíl: dokázat týmově spolupracovat, použít svou obratnost, použít rychlost

Čas: 40 min

Pomůcky: šňůra dlouhá 50 m, stopky

Prostředí: rovná plocha v lese

Popis hry: Skupinu rozdělíme do dvou týmů. V lese připravíme trasu slalomu. Tu budou tvořit branky vytvořené provazem. První z týmu musí prolézt slalomem až na konec a pak se rychle vrátit zpět a předat štafetu dalšímu. Vše se měří na čas, který se stopuje jakmile slalom zdolá celý tým. Po nich nastupuje druhý tým.

Reflexe: Jak jsem se cítil ve své skupině? Jaká nálada panovala v mé skupině?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 232 – 233)

Co do lesa nepatří?

Cíl: prokázat pozornost v přírodě, procvičit paměť

Čas: 40 min

Pomůcky: různé předměty, které do přírody nepatří, šátek, který určuje začátek a konec stezky, papíru a tužka

Prostředí: 100 m lesní cesty

Popis hry: Nachystáme trasu dlouhou 100 m, po této trase umístíme předměty, které do přírody nepatří. Každé dítě projde tuto trasu a zapamatuje si co nejvíce předmětů. Na konci stezky dostane papír a tužku a musí napsat vše, co si zapamatoval. Společně si pak trasu projdou a vedoucí tábora upozorní na každý předmět. Děti si pak svůj seznam vyhodnotí sami.

Reflexe: Dozvěděl jsem se při aktivitě něco nového? Co bylo nejobtížnější?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 278 – 279)

Před večerí půjdeme všichni sbírat dříví a následně si ukážeme, jak nachystat ohniště a jak **založit oheň** (Grindrod, 2022, s. 56 – 68).

V 19 – 20 hodin bude čas věnován volnému výběru aktivit – fotbal, vybíjená, badminton, ringo apod.

Na závěr dne proběhne reflexe u ohně. Všichni si sedneme okolo ohně a v ruce budeme držet klacek. Každý řekne, co se mu líbilo či nelíbilo nebo cokoliv jiného z tohoto dne a poté hodí svůj klacek do ohně. Každý večer se bude ukončovat u ohně, protože to má své kouzlo, které reflexi celého dne hezky doplní. Podle Jiráska (2019) jde o jakousi posvátnost, která symbolizuje bratrství všech osob, kteří sedí právě okolo ohně. Následně poté proběhne rekapitulace dne a představení programu na druhý den od hlavního vedoucího. Současně s tím se dětem představí i celotáborová hra, která bude spočívat v tom, že každý obdrží arch papíru, na kterém budou rostliny, zvířata, značky, jídlo nebo i počasí. Když někdo uvidí danou věc, která je na papíře, tak si ji odškrtně. Cílem této hry je podporovat v dětech vnímání přírody a všeho okolo sebe. Tato hra bude vyhodnocena poslední den tábora, v sobotu.

3.3.2 Neděle 16. 7. 2023

Cíl dne: spolupracovat, manipulovat s předmětem, pojmenovat houby

Noemova archa

Cíl: zahřívací hra pro start dne, naladit se na dobrou náladu

Čas: 40 min

Pomůcky: šátky na oči, papírky se zvířaty

Prostředí: lesní cesta

Popis hry: Každý dostane papírek se zvířetem. Každé zvíře je ve hře dvakrát. Zaváže si oči, rozestoupí se od sebe a všichni mají za úkol začít napodobovat zvuky svého zvířete. Musí zároveň poslouchat ostatní a hledat svojí dvojici. Je zakázáno mluvit. Svou dvojici se musí snažit najít co nejrychleji.

Reflexe: Mám dobrý sluch? Chyběla mi odvaha k vydávání zvuků?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 73)

Spojení

Cíl: dokázat spolupracovat, zahřívací hra

Čas: 30 min

Pomůcky: stopky, míč

Prostředí: louka

Popis hry: Nejprve si skupina stoupne do kruhu a chytí se za ruce. Vybere se první, který začne hru a to tak, že stiskne ruku svého souseda a pošle mu tak signál. Soused zmáčkne ruku zase svému sousedovi. Takhle si celá skupina předá jeden signál za druhým. Celé se to měří na stopky. Děti se mohou pokusit o co nejlepší signál. Druhá varianta bude s míčem. Hráči si sednou za sebe do řady. První posílá míč tomu, koho má za sebou a ten zas dál. Čas se stopuje až chytí míč hráč na konci. Pro větší zábavu se dá použít i mokré mýdlo. Tato aktivita se může hrát také na výletech s motivací udělat co nejrychlejší čas.

Reflexe: Co se mi líbilo? Byla to legrace?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 86 - 87)

Poté následuje nauka o **houbách**. Děti se dozví zajímavé informace o různých druzích hub. Pak se půjdeme projít po lese a budeme se snažit nějaké najít a názorně si je ukázat.

Pantomima s houbami

Cíl: použít fantazii, opakovat názvy hub

Čas: 35 min

Pomůcky: šátky různých barev, kolíčky

Prostředí: les

Popis hry: Vždy jde jeden předvádět pantomimu a ostatní budou hádat. Zvolí si houbu, kterou bude ukazovat a vybere si podle toho materiál.

Reflexe: Hráli jsme už někdy podobnou hru? Čí nápady se mi obzvlášť líbily?

Zdroj: (kroužek Lid Medvědího potoka v DDM Olomouc)

Pozorování přírody

Cíl: soustředěnost, uskutečnit propojení s přírodou

Čas: 25 min

Pomůcky: žádné

Prostředí: les

Popis hry: Každý si najde své místo v lese a stráví 15 min pozorováním přírody, nasloucháním, relaxováním.

Reflexe: Jak se mi dařilo naslouchání? Jak se teď cítím?

Zdroj: (Worroll a Houghton, 2020, s. 70 – 73)

Únik z bludiště

Cíl: dokázat spolupracovat, diskutovat

Čas: 45 min

Pomůcky: dlouhé lano, šátky na oči

Prostředí: dobře průchodný les

Popis hry: Lanem spojíme několik stromů tak, aby se lano i křížilo. Označíme cíl. Každý bude mít zavázané oči a bude na jiném místě než ostatní. Mají společný úkol, pomocí komunikace a spolupráce musí najít východ ven.

Reflexe: Jaká panovala nálada při hře? Co bylo v této hře pro mě důležité?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 220 – 221)

Hody a vrhy

Cíl: pohybovat se

Čas: 30 min

Pomůcky: polena, šišky, kameny, klacky

Prostředí: lesní cesta

Popis hry: Může být několik variant. Začneme hodem na cíl. Stanovíme si nějaký cíl a děti budou mít za úkol dohodit danou věc k cíli. Dále může být vrh do dálky, kde můžeme porovnat kdo dokázal hodit nejdále. Další bude zábavný hod jinak. Házet budeme například bosou nohou nějaký klacek.

Reflexe: S čím jsem spokojen? Jak se mi hra líbila?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 246 – 247)

Pak přichází na řadu nauka **lodního uzlu**. Nejprve si ukážeme základní uzel, pak vedoucí tábora se svými dobrovolníky ukazují, jak udělat lodní uzel. Potom to budou zkoušet i děti (Grindrod, 2022, s. 76 – 77).

Ztracená čísla

Cíl: dokázat spolupracovat, použít paměť

Čas: 30 min

Pomůcky: dvakrát papírová sada čísel 1 – 10, každá sada má svou barvu

Prostředí: ohraničená plocha v lese

Popis hry: Skupina se rozdělí do dvou týmů, určí si mezi sebou pořadí podle kterého budou vybíhat a hledat to své číslo. Začnou první hráči v obou týmech, vběhnou do ohraničeného prostoru a budou hledat číslo jedna své barvy, až ho najdou, běží zpět ke svému týmu a vybíhá druhý hráč, který hledá číslo dva své barvy.

Reflexe: Jak se nám spolupracovalo? Co si o hře myslím?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 250 – 251)

16:50 – 18:00 – prostor pro fotbal, volejbal, vybíjenou, přehazovanou, badminton, ringo apod.

Výkřiky ve tmě

Cíl: poznat se, zábava

Čas: 30 min

Pomůcky: šátky na oči

Prostředí: louka

Popis hry: Vytvoří se dvojice. Tyto dvojice se musí poslepu najít. Každá dvojice si určí název, který se musí skládat ze dvou slov. Jedno slovo bude říkat jeden, druhé slovo ten druhý. Pak je vedoucí rozdělí, jedny z dvojic dá na jednu stranu louky a ty druhé zase na druhou stranu. Jakmile se zakřičí start, tak každý začne řvát své slovo a zároveň poslouchat, kde by mohla být ta jeho dvojice. Až se najdou, mohou si sundat šátky z očí.

Reflexe: Koho jsem si zvolil za partnera? Jak se mi dařilo naslouchat?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 76)

Večer proběhne reflexe opět u ohně. Každý bude mít možnost říct cokoliv na téma dnešek. Může to být co se jim nejvíce líbilo, co se jim nelíbilo, největší zážitek, nejhorší zážitek, cokoliv co budou chtít. Pak vedoucí tábora zrekapituluje den a představí program na druhý den. Zbytek večera se stráví u ohně zpíváním písniček.

3.3.3 Pondělí 17. 7. 2023

Cíl dne: uskutečnit výlet, očistit přírodu, spolupracovat, manipulovat s předmětem

Hmota

Cíl: zahřívací hra, zábava

Čas: 30 min

Pomůcky: šátek na oči

Prostředí: louka

Popis hry: Všichni hráči si zaváží oči. Tajně se vybere jeden z nich, který bude hrát jádro Hmoty. Bude chodit pomalu a nesmí promluvit. Ostatní budou chodit kolem dokola a budou muset tuto Hmotu najít a připojit se k ní. Pokud narazí na nějakého hráče, tak se ho zeptá Hmota? Pokud ten druhý není Hmota, odpoví mu Hmota. Ten který hraje roli jádra Hmoty nesmí odpovědět. Pokud ho někdo najde, tak se ho chytne a chodí společně. Hra končí, až se všichni spojí v jednu velkou Hmotu.

Reflexe: Líbila se mi hra? Jak se teď cítím?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 77)

Gordický uzel

Cíl: zahřívací hra, dokázat spolupracovat, použít svou obratnost, použít svou tvořivost

Čas: 40 min

Pomůcky: žádné

Prostředí: louka

Popis hry: Děti si stoupnou do kruhu, přepaží svou levou paži se zavřenýma očima a chytanou první volnou ruku, které se dotkly. To samé udělají i pravou paží. Jakmile se všichni propojí, otevrou oči a budou mít za úkol se rozplést tak, aby z nich byl opět kruh.

Reflexe: Co bylo pro mě obtížné? Jak dobře jsme spolupracovali?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 80)

Jako další na programu bude nauka **přezkového závěsu**. Bude potřeba lano a kolík. Tento uzel slouží jako věšák. Uprostřed lesa si tak můžeme pověsit batoh či hamaku (Grindrod, 2022, s. 81).

Hra s vůněmi

Cíl: dokázat vnímat smysly a přírodu

Čas: 45 min

Pomůcky: šátek na oči, hrnečky, vonící přírodniny, papír a tužku pro každé dítě

Prostředí: louka

Popis hry: Do jednotlivých hrnečků dáme různé druhy voňavých přírodnin. Hrnečky zakryjeme, aby nešlo vidět dovnitř a přiřadíme jim čísla. Účastníci budou k hrnečkům přistupovat a se zavřenýma očima budou čichat a přemýšlet, co to může být. Pokud ví, napíše si na papír číslo hrnečku a věc, kterou myslí, že to je. Až každý otestuje všechny hrnečky, tak se zveřejní seznam přírodnin a děti si budou moci zjistit, kde se trefily a kde ne.

Reflexe: Které vůně mě zaujaly? Jak je možné je popsat?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 290)

Zbytek času před obědem bude případně věnován sportovním hrám dle výběru dětí.

Po poledním klidu společně vyrazíme na výlet na **zříceninu Holštejn**. Zřícenina je od místa tábora vzdálená asi 4 kilometry. Cestou tam budeme mít každý tašku, do které budeme sbírat odpadky, které najdeme pohozené v přírodě a ty pak roztřídíme a vyhodíme na místo tomu určené. Před obcí Holštejn se zastavíme v lesním baru. Poté vystoupáme na zříceninu, která se nachází na vápencové skále. Navštívíme i jeskyni, která se nazývá Hladomorna, kterou najdeme pod touto skálou (Kudy z nudy, 2023).

19 – 20 hod – výběr sportovních her dle výběru (fotbal, vybíjená, badminton, ringo,..). Poté usedneme kolem ohně, kde proběhne od každého reflexe dne a na závěr bude rekapitulace dne a představení programu na druhý den.

3.3.4 Úterý 18. 7. 2023

Cíl dne: dozvědět se informace o zvířeti, ocenit přírodu, manipulovat s předmětem, spolupracovat

Nakažlivý smích

Cíl: zahřívací hra, zábava

Čas: 40 min

Pomůcky: žádné

Prostředí: louka

Popis hry: Děti si lehnou na zem a každý musí mít hlavu na něčím břiše. Někdo začne vyprávět vtip nebo nějakou vtipnou historku anebo začne jen tak smát. Jak se pak začnou ostatní smát, tak hlavy na jejich břiše začnou skákat. Účelem hry je, aby se celá skupina začala smát.

Reflexe: Byla to legrace? Co jsem při hře cítil?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 72)

Jako další aktivita na dopoledne je návštěva **bazénu**, který se nachází v kempu Baldovec.

Stopy zvířat

Cíl: poznat a naučit se stopy zvířat

Čas: 25 min

Pomůcky: papíry s obrázky stopy zvířat a názvy těchto zvířat, tužky

Prostředí: louka

Popis hry: Každý obdrží papír, kde budou obrázky stopy zvířat i jejich názvy. Úkolem každého je správně přiřadit název zvířete k jeho stopě. Pak si to mohou ve skupinkách porovnat.

Reflexe: Líbila se mi dnešní aktivita? Co bylo nejobtížnější?

Další uzel, který se děti naučí bude **poloviční uzel** (Grindrod, 2022, s. 74 – 75).

Jako další na programu bude překvapení v podobě čtyřnohého hosta. Přijede za námi Radomil Holík, který je z Prostějova. Tento myslivec zachránil a ochočil **lišku**, která dostala jméno **Coco**. Zvířecí kamarád ho doprovází kamkoliv pro edukaci nejen dětí, ale všech, co chtějí něco vědět o přírodě (Vysloužil, 2021). Naše děti budou mít možnost takhle blíže poznat liščí život a ptát se na otázky, které je zajímají.

16:40 – 18:00 – volno určené sportovním hrám

Zvířecí pantomima

Cíl: dokázat komunikovat, použít svou tvořivost

Čas: 40 min

Pomůcky: kartičky se zvířaty

Prostředí: louka

Popis hry: Každý hráč si vytáhne kartičku se zvířetem a bude ho muset pantomimicky napodobit ostatním. Ti budou hádat, o jaké zvíře jde.

Reflexe: Jak reagovali ostatní na mé sdělení? Čí nápady se mi obzvlášť líbily?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 282)

Naslouchání večerní přírody v lese

Cíl: zastavit se, dokázat vnímat zvuky přírody

Čas: 25 min

Pomůcky: žádné

Prostředí: les

Popis hry: Na několik minut se posadíme v lese, nejlépe dál od sebe. Budeme naslouchat zvukům přírody. Pro lepší vnímání můžeme zavřít oči.

Reflexe: Co je to ticho? Kde ho můžeme zažít?

Zbytek večerního programu strávíme kolem ohně, kde si povíme reflexi dne, rekapitulaci i program na druhý den.

3.3.5 Středa 19. 7. 2023

Cíl dne: uskutečnit výlet, očistit přírodu

V 9 hodin společně vyrazíme autobusem do chráněné krajinné oblasti Moravský kras. Ten je známý svými krasovými jeskyněmi. Nachází se zde 1100 jeskyní a z toho jich je veřejně přístupných jen pět (Moravský kras). Z autobusu vystoupíme ve Skalním mlýně a po svačině vyrazíme jako první do Domu přírody. Jedná se o moderní středisko s interaktivní expozicí a 3D kinem. Malí i velcí návštěvníci zde mohou objevovat a poznávat krásu přírody (Dům přírody). Zde strávíme přibližně dvě hodiny. Pak následuje oběd. Po jídle se vydáme procházkou chráněnou krajinnou oblastí k Punkevním jeskyním, kde bude probíhat naše druhá zastávka. Kamkoliv půjdeme, budeme sledovat okolí přírody a pokud uvidíme nějaké odpadky vyhozené mimo koš, tak je vezmeme a vyhodíme na patřičné místo. Smyslem tohoto je malými krůčky pomáhat naší Planetě Zemi. Prohlídku Punkevních jeskyní máme zarezervovanou a bude trvat hodinu. Součástí bude i plavba na lodičkách a nahlédnutí na dno propasti Macocha. Po návštěvě jeskyně si dáme svačinu a budeme dále pokračovat k dolnímu a následně pak k hornímu můstku. Odtud uvidíme Macochu z vrchu. Jedná se o největší propast České

republiky i střední Evropy (Macocha). V 17 hodin vyrazíme na parkoviště, kde nás vyzvedne náš autobus a dopravíme se zpět do Baldovce.

Po šesté hodině nás bude čekat večere a po ní odpočinek. 19:15 – 20:30 bude volno určené pro sportovní aktivity (fotbal, vybíjená, badminton, přehazované, ringo aj). Zbytek večerního programu strávíme reflexí a rekapitulací dne u ohně.

3.3.6 Čtvrtek 20. 7. 2023

Cíl dne: manipulovat s předmětem, pojmenovat rostliny, vysvětlit nepříznivé situace v přírodě

Slepá řada

Cíl: zahřívací hra, komunikovat, legrace

Čas: 30 min

Pomůcky: šátky na oči

Prostředí: louka

Popis hry: Hráči si zaváží oči šátkem. Jeden z dobrovolníků jim sdělí informaci, podle které se musí seřadit. Například podle velikosti se musí seřadit od největšího po nejmenší. Další může být seřazení abecedně podle křestních jmen, velikosti bot nebo podle věku.

Reflexe: Bavila mě hra? Co bylo na hře nejzajímavější?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 74 – 75)

Běh terénem s úkoly

Cíl: dokázat spolupracovat, mít pohyb

Čas: 45 min

Pomůcky: žádné

Prostředí: les

Popis hry: V lese vyznačíme úsek pro hru. Děti utvoří čtyři družstva po pěti. Prvním úkolem bude proběhnout co nejrychleji trasou tak, aby se celé družstvo drželo za ruce a nepustilo se. Dalším úkolem bude co nejrychleji proběhnout terénem a v cíli zazpívat sloku písničky, kterou si před během určí.

Reflexe: Jak jsem se cítil ve své skupině? Jaká nálada panovala v mé skupině?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 230 – 231)

Obruče, hýbejte se

Cíl: použít svou obratnost, dokázat spolupracovat

Čas: 40 min

Pomůcky: 3 gymnastické obruče

Prostředí: louka

Popis hry: Vytvoří se kruh, ve kterém se všichni drží za ruce. Do hry vložíme první obruč. Jedna dvojice rozpojí ruce, dají mezi sebe obruč a opět se chytí. Poté se všichni budou snažit obruč posouvat kolem dokola po směru hodinových ručiček. Způsob je na nich, ale musí dodržet jediné pravidlo, a to, že nesmí rozpojit ruce. Jakmile to zvládnou, přidáme jim tam druhou obruč. Obruče dáme v kruhu naproti sobě a řekneme, aby ta jedna obruč doběhla tu druhou. Pokud se to podaří, dáme do hry i třetí obruč, zde může jít o soutěž s časem.

Reflexe: Líbila se mi hra? Co jsem při hře cítil?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 126 – 127)

Naučíme se správné používání **nože**. Nejprve si povíme základní pravidla při práci s ním. Ukážeme si správný úchop, předání i broušení (Grindrod, 2022, s. 38 – 55).

Skupinová mapa

Cíl: společně si vytvořit svojí mapu, ocenit výsledek celé skupiny

Čas: 60 min

Pomůcky: velká netkaná textilie, vodové barvy, voskovky, misky na vodu, potravinářské barvy

Prostředí: rovná plocha země

Popis hry: Rozložíme textilií na kterou pak děti lehnou tak, aby se sebe dotýkaly. Tímto udělají obrys jejich mapy. Instruktor je všechny po obvodu obkreslí. Po té se zvednou a textilií navlhčí vodou a posypou ji potravinářským barvivem. Jakmile to uschne, tak budou děti zakreslovat města, řeky nebo i zvířata, které tam žijí a vytvoří si tak vlastní mapu dle své fantazie.

Reflexe: Jak jsme si porozuměli? Co jsem prožíval při kreslení?

Zdroj: (Kirchnerová, Rubešová, 2013, s. 124 – 125)

Botanický expert

Cíl: prokázat své znalosti o přírodě

Čas: 40 min

Pomůcky: čísla 1 – 20, atlasy rostlin, papíry a tužky

Prostředí: část louky, který bude ohraničená pro hru

Popis hry: Po hrací ploše rozmístíme rostliny a ke každé i její číslo. Děti se rozdělí do skupin (4 skupiny po 5), dostane atlas rostlin a papír s tužkou. Každé družstvo projde herní místo a bude muset každou rostlinu najít v atlasu a napsat název k jejímu číslu. Pak se všichni sejdeme a řekneme si všechny názvy tak, jak mají být správně. Poté si hru vyhodnotíme.

Reflexe: Věřím tomu, že rostliny mají pocity a mohou si něco myslet? Znáš někoho, kdo si s rostlinami povídá?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 281)

Představíme si účel používání **buzoly**. Popíšeme co k čemu slouží. Dále si povíme co dělat, když se ztratíme. Řekneme si čtyři důležitá pravidla: zastavit se, přemýšlet, rozhlédnout se a plánovat co bude dál (Grindrod, 2022, s. 30 – 37).

Molekuly

Cíl: mít pohyb, rychle se rozhodovat, zábava

Čas: 30 min

Pomůcky: žádné

Prostředí: louka

Popis hry: Všichni hráči se pohybují v prostoru. Instruktor zavolá číslo, například 3 a všichni musí utvořit trojice, co nejrychleji. Ti na které nevyjde trojice, tak ve hře končí. Pak se pokračuje dál a instruktor řekne další číslo. Hra končí ve chvíli, kdy zbydou dva hráči.

Reflexe: Jak se mi hra líbila? Hráli jsme už někdy podobnou hru?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 96 – 97)

Hodina volna určená sportovním hrám dle výběru.

Zvířecí kvíz

Cíl: použít své znalosti o zvířatech

Čas: 40 min

Pomůcky: papíry a tužky, papíry s otázkami

Prostředí: les

Popis hry: Děti se rozdělí do dvojic. Instruktoři rozmístí v lese papíry s otázkami. Úkolem dvojic bude všechny papíry objevit a správně odpovědět na otázky. Poté si řekneme správné odpovědi a vyhodnotíme hru.

Reflexe: Chtěl bych mít doma zvíře? Co se mohou lidé od zvířat naučit?

Jednotlivá reflexe a rekapitulace okolo ohně.

3.3.7 Pátek 21. 7. 2023

Cíl dne: objasnit informace při používání vody, uskutečnit ukončení posledního večera týdne

Pozor, had

Cíl: zahřívací hra, mít pohyb, vyzkoušet svůj postřeh

Čas: 40 min

Pomůcky: žádné

Prostředí: louka

Popis hry: Vyznačíme hrací pole a vybereme jednoho hráče, který bude hrát hada. Na začátku hry bude pouze ležet na břiše a čekat. Zbytek hráčů bude chodit kolem něj a budou se hada dotýkat jedním prstem. Jakmile instruktor zakřičí „pozor, had!“, tak hráči odběhnou od hada a budou se od něho držet co nejdál. Had má za úkol se plazit po břiše a hráče uštknout. Pokud někoho uštkne, tento hráč se stává také hadem. Hrací plochu můžeme stále zmenšovat. Hra končí tehdy, kdy zůstane jeden hráč, kterého neuštknuli.

Reflexe: Co se mi na hře líbilo? Co se mi na hře nelíbilo?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 99)

Pašerácká stezka

Cíl: vyzkoušet svou koordinaci, použít představivost

Čas: 40 min

Pomůcky: ploché kameny, dva šátky na oči, červený šátek, stopky

Prostředí: lesní cesta

Popis hry: Vytvoříme dlouhou stezku z kamenů. Na konec této stezky dáme červený šátek, který bude ukazovat cíl stezky. Hráče rozdělíme na dvě skupiny. Každý musí tuto stezku projít se zavázanýma očima co nejrychleji to půjde, s tím že mohou šlapat pouze na kameny. Vždy budou proti sobě soupeřit z obou týmu jeden člen. První půjde na čas jeden, po něm půjde protihráč.

Reflexe: Jak se nám spolupracovalo? S čím jsem spokojen?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 262)

Uzlování

Cíl: řešit problém, použít svou představivost, dokázat týmově spolupracovat

Čas: 40 min

Pomůcky: 2 lana dlouhé 20 m

Prostředí: lesní cesta

Popis hry: Děti se rozdělí do 4 skupin. První dvě skupiny budou mít jedno lano, druhé dvě druhé lano. Každá skupina si stoupne na jeden konec lana, poté lano chytne oběma rukama v odstupech. Ty budou dlouhé jeden metr. Úkolem bude společnými silami udělat na laně konkrétní druh uzle, který jim řekne instruktor. Po celou hru se nikdo nesmí pustit lana.

Reflexe: Co si o hře myslím? Co bylo nejobtížnější?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 173)

Poslední aktivitou před obědem bude popovídání si o **významu vody**. Povíme si, jak zjistit, zda nejsme dehydratovaní. Dále si řekneme jak získat vodu, například sbíráním rosy nebo zachytnutím dešťové vody. Na závěr si ukážeme jak se voda čistí (Grindrod, 2022, s. 138 – 143).

Po polední pauze vyrazíme na **bazén** do kempu Baldovec.

Další naučnou aktivitou bude **SOS sada**. Nejprve budou muset děti každou věc v této sadě najít. Věci budou schované v lese, kde bude plocha označená začátkem i koncem. Jakmile vše společnými silami najdou, tak si je všechny ukážeme a zároveň si tak povíme, co vše do SOS sady patří. Bude se hledat buzola, píšťalka, čelovka, mapa, lepicí páska, nůž, křesadlo, láhev na vodu, šátek, zapalovač, sirky, paracord, signální zrcátko a nouzová přikrývka (Grindrod, 2022, s. 16 – 17).

Eko – memory

Cíl: vyzkoušet svou paměť, poznat přírody

Čas: 30 min

Pomůcky: žádné

Prostředí: ohraničený menší čtverec v lese

Popis hry: Děti se rozdělí na dvě skupiny. Každá skupina si zvolí jeden čtverec a budou mít 10 minut zapamatovat si, co kde leží. Kde jsou umístěné kamínky, kde nějaké větvičky apod. Po uplynutí času se skupiny vymění a obě budou mít za úkol změnit polohu 5 věcí. Předměty musí

mít více než jeden centimetr. Pak se opět vymění a musí přijít na co nejvíce změn. Ta která uhádne všechny změny vyhrává.

Reflexe: Kdo nejlépe hádal? Kdy jsem dal obzvlášť pozor?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 288)

Volno určené sportovním hrám dle výběru dětí

Kontakt se zemí

Cíl: dokázat vnímat přírodu

Čas: 45 min

Pomůcky: šátky na oči, lano dlouhé 80 m

Prostředí: cesta vedle louky

Popis hry: Pro tuto aktivitu vybereme cestu vedle louky. Po ní nachystáme lano v úrovni pasu. Na zemi bude nachystané jehličí, písek, tráva, listí, mokrá půda apod. Každý si zaváže oči a s odstupem budou chodit po sobě. Po této stezce budou kráčet s holýma nohama, každý půjde pomalu, aby stačil vnímat každou věc, na kterou šlape. Smyslem tohoto bude dojít k ohništi, kde budou čekat zbytek instruktorů připravení na závěrečný rituál tohoto tábora.

Reflexe: Jak se teď cítím? Jaký je to pocit chodit bosky?

Zdroj: (Neuman, 2014, s. 293)

Jakmile každý dojde k ohni, tak se posadí a vyčká, až se u ohně sejdou úplně všichni, kdo byli součástí tohoto tábora. Nejprve si povíme pocity z předešlé aktivity. Poté bude probíhat pasování. Každé dítě nejdříve řekne slib, že bude vždy pomáhat přírodě a bude to podporovat i u svého okolí, pak bude pasován na přírodomila a obdrží odznak. Závěrem večera bude rekapitulace dne a reflexe z celého dne.

3.3.8 Sobota 22. 7. 2023

Cíl dne: vyjádřit pocity z celého týdne, zhodnotit tábor

Poslední den tohoto projektu jako vždy budičkem, ranní hygienou, snídaní a po ní odpočinkem. Pak následuje balení a všeobecný úklid našeho tábora. Po svačině bude probíhat vyhodnocení všech her včetně celotáborové hry. Budou se dávat diplomy za jednotlivé hry, ale i za úklid, za pomoc atd. Poté bude následovat závěrečná reflexe. Každý řekne svůj největší zážitek z celého

táboru a k tomu cokoliv, co bude chtít říct. Na závěr vedoucí tábora zrekapituluje celý týden, řekne k tomu svou reflexi a poděkuje všem, co toho byli součástí. Jako poděkování dá každému upletený náramek jako památku. Následuje pak svačina a čekání na příjezd rodičů.

3.4 Mokrý varianta

V případě nepřízně počasí je navrhnut tento náhradní program. Na místě našeho tábora bude postaven také hangár, který nám poslouží v případě špatného počasí. Všechny aktivity, pokud to bude možné, budou zrealizovány v tomto hangáru. Hry, které nemůžeme do stanu přesunout, budou přesunuty na jiný čas či jiný den. Náhradní aktivity změníme po domluvě s dětmi. To samé platí pro výlet na zříceninu Holštejn i bazén, pokud nám to počasí nedovolí, oboje bude přesunuto na vhodnější dobu.

4 Technické řešení projektu

V následující kapitole se budeme věnovat personálnímu zajištění, dopravě, ubytování, stravě a rozpočtu celého projektu.

4.1 Personální zajištění

Nejdůležitější osobou, která je zodpovědná za všechno, je **hlavní vedoucí tábora**. Tato osoba má vystudovaný magisterský obor Sociální pedagogika se zaměřením na výchovu ve volném čase na Univerzitě Palackého v Olomouci. Rovněž má osvědčení hlavního vedoucího dle podmínek Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Má potvrzení od lékaře, které dokládá, že je zdravotně způsobilý pro práci s dětmi. Absolvoval kurz první pomoci, který se zaměřoval přímo na tábory.

Datum	Věci, které je potřeba zařídit	Zodpovědná osoba
Únor 2023	Příprava tábora – cíle, náplň, předběžná kalkulace, stanovení termínu	Hlavní vedoucí tábora
1. Března 2023	Vytvoření plakátu	Hlavní vedoucí tábora
2. Března 2023	Vyvěšení plakátu a oslovení primárně účastníků z přírodovědných kroužků	Hlavní vedoucí tábora
1. Polovina března 2023	Přihlášky dětem	Hlavní vedoucí tábora
1. Dubna 2023	Zarezervovat místo konání tábora	Hlavní vedoucí tábora
15. Dubna 2023	Podat oznámení na Orgán ochrany přírody	Hlavní vedoucí tábora
15. Května 2023	Poslední termín pro odevzdání přihlášky	Hlavní vedoucí tábora

16. Května 2023	Rezervovat Dům přírody a Punkevní jeskyně	Hlavní vedoucí tábora
1. Polovina května 2023	Personální zajištění	Hlavní vedoucí tábora
22. Května 2023	Domluvit Lišku Coco	Hlavní vedoucí tábora
Do 31. Května 2023	Zaplacení zálohy na tábor od zákonných zástupců (1 000 Kč/osoba)	Hlavní vedoucí tábora
Červen 2023	Zajištění materiálu, oznámení obecnímu úřadu Baldovec, Policii České republiky a Hasičskému záchrannému sboru České republiky	Hlavní vedoucí tábora
1. Června 2023	Ohlásit tábor na Státní správě les	Hlavní vedoucí tábora
12. Června 2023	Vytvoření podrobného programu na schůzi s dobrovolníky	Hlavní vedoucí tábora
26. Června 2023	Zaslání pokynů zákonným zástupcům	Hlavní vedoucí tábora
30. Června 2023	Doplnění ceny tábora (900 Kč/osoba)	Hlavní vedoucí tábora
2. Července 2023	Zařízení autobusu	Hlavní vedoucí tábora
3. Července 2023	Schůzka personálu	Hlavní vedoucí tábora
13. Července 2023	Nákup potravin	Hlavní vedoucí tábora, kuchařky
15. – 22. Července 2023	Konání tábora	Hlavní vedoucí tábora
24. Července 2023	Závěrečné vyúčtování	Hlavní vedoucí tábora

26. Července 2023	Závěrečné vyhodnocení	Hlavní vedoucí tábora
-------------------	-----------------------	-----------------------

Tabulka č. 4: Časový harmonogram zařizování (zdroj: vlastní tvorba)

Další důležitou osobou projektu je **zdravotník**. Jedná se o osobu, která je plnoletá a má kvalifikaci zdravotníka zotavovacích akcí. Absolvoval také kurz první pomoci se zaměřením na zdravotnickou činnost na táborech (Mánek, Novotný a Prais). I zdravotník bude mít potvrzení od svého lékaře o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi.

Jako další je nezbytný **dobrovolník**. Součástí tohoto projektu budou celkem čtyři dobrovolníci, kteří budou pravou rukou hlavního vedoucího tábora. Na táboře budou pomáhat s aktivitami a některé budou mít sami na starost. Půjde o plnoleté osoby, které budou mít také potvrzení od svého lékaře, že jsou zdravotně způsobilí pro práci s dětmi.

A jako poslední důležitá role na táborech je **kuchař**. Součástí projektu budou dvě dobrovolnice jako kuchařky, které jsou zároveň maminky dvou dětí. Mají potravinářský průkaz a během našeho pobytu se budou starat o veškeré jídlo a pití. Budou mít starost o kuchyň, jídelnu i sklad potravin.

4.2 Doprava

Příjezd i odjezd na tábor bude řešen vlastní dopravou zákonných zástupců. Do kempu nebo na výlet na zříceninu Holštejn půjdeme pěšky. Ve středu, na celodenní výlet, budeme mít domluvený autobus od společnosti Vestour, která sídlí v Protivanově. Společnost vlastní rodinný příslušník hlavního vedoucího tábora, a proto se bude jednat o nižší cenu.

4.3 Ubytování

Projekt bude uskutečněn na louce nedaleko Baldovce, místní části obce Rozstání, který leží v Olomouckém kraji. Nachází se tu kamenolom a kemp. Baldovec je vzdálený asi 53 kilometrů od Olomouce. Majitelem louky je skautské středisko Jary Kaštila v Prostějově. Nachází se zde kuchyně, sklad na potraviny, lavice a stoly sloužící jako jídelna, latríny i umývárna. Pro náš tábor je zároveň domluvené postavení podsadových stanů, kterých bude celkem 15. Dále bude postaven hangár, který bude sloužit na skladování veškerého materiálu na aktivity, a také v případě nepříznivého počasí zde bude uskutečněna naše mokrá varianta aktivit.

4.4 Strava

Stravu budou mít na starost naše dvě kuchařky. K dispozici budou mít kuchyň i určené místo pro skladování všech potravin. Budou informovány zákonnými zástupci prostřednictvím přihlášky ohledně alergií dětí. Každý den bude snídane, dopolední svačina, oběd, odpolední svačina a večeře. Jinak tomu bude první den, kdy se bude začínat až dopolední svačinou. V den odjezdu bude pouze snídane a dopolední svačina. Vše bude nakoupeno dva dny před zahájením tábora. V případě potřeby se bude dokupovat i během týdne, například čerstvé pečivo.

4.5 Rozpočet projektu

Níže uvedené položky slouží pouze k zaplacení provozu tábora. Jedná se tedy o neinvestiční výdaje. Investiční výdaje v tomto projektu nejsou použity. Na táboře bude celkem 20 dětí.

Náklady	Částka	Výnosy	Částka
Služby		Cena za tábor (Dítě = 1 900 Kč)	38 000 Kč
Pronájem louky	2 500 Kč		
Autobus	700 Kč		
Bazén	2 000 Kč		
Hygiena v kempu	1 200 Kč		
Liška Coco	1 600 Kč		
Punkevní jeskyně	2 400 Kč		
Dům přírody	1 300 Kč		
Stravování			
Jídlo a pitný režim	24 640 Kč		
Spotřební materiál			

Materiál na aktivity	1 660 Kč		
Celkem	38 000 Kč		38 000 Kč

Tabulka č. 5: Rozpočet projektu (zdroj: vlastní tvorba)

4.5.1 Rozpis jednotlivých položek a jejich zdůvodnění

Tabulka číslo 5 obsahuje náklady a výnosy týkající se tohoto projektu. Náklady jsou pro lepší přehlednost rozdělené na služby, stravování a spotřební materiál.

Jako první je ve službách uvedena částka za **pronájem louky**. V této ceně jsou zahrnuty všechny stavení, které budou sloužit pro náš tábor a voda určená zvláště pro pitný režim a zvláště pro hygienu. Tj. například kuchyně, jídelna, latríny, umývárna, hangár a celkem patnáct podsadových stanů. Další je **autobus**. Cena za něj slouží pouze na naftu, protože majitelem této dopravní společnosti je rodinný příslušník hlavního vedoucího tábora, a tak se domluvili na této přijatelné ceně. Budeme ho potřebovat pouze ve středu, v den celodenního výletu do Moravského krasu, na cestu tam i zpět. Vstup do **bazénu** v kempu stojí na osobu 50 Kč. Do bazénu půjdou pouze děti a to celkem dvakrát. Dozor bude sledovat situaci ze souše. I když bude v táboře umývárna, tak navštívíme celkem třikrát sprchy v kempu. Cena na osobu je 20 Kč. Vychází to vždy obden na **hygienu v kempu**. Další službou projektu bude návštěva Radomila Holíka s jeho **liškou Coco**. Jejich pobyt u nás bude trvat hodinu a půl. Poslední dvě služby jsou spojené s celodenním výletem do Moravského krasu. Společně navštívíme **Punkevní jeskyně**, kde je vstupné pro dítě 120 Kč (Punkevní jeskyně). Zastavíme se také v **Domě přírody**, kde vstupné činí pro dítě 65 Kč (Dům přírody).

Další je stravování. **Jídlo a pitný režim** byl vykalkulován na 110 Kč na dítě.

Ve spotřebním materiálu se nachází veškeré potřebné věci sloužící k aktivitám. Do těchto **pomůcek** patří balík papíru. Papíry budou sloužit buď na kreslení (možnost v případě nepříznivého počasí) nebo na vytisknutí například erbů, celotáborové hry, tisk kartiček se zvířaty nebo na tisk diplomů. Dále do tohoto spotřebního materiálu patří velká netkaná textilie, celkem dvacet potravinářských barev, deset vodových barev, voskovky, dvacet čtyři tužek a bavlnky několika barev, které poslouží na upletení náramků. Ty dostanou děti poslední den jako památku na tento tábor.

Jediným **výnosem** bude zaplacená částka od zákonných zástupců jako poplatek za jejich dítě. Částka činí 1 900 Kč za jedno dítě.

Závěr

Bakalářský projekt je rozčleněn do pěti kapitol. Skládá se ze dvou částí, teoretické a praktické. V první části bylo blíže představeno město Olomouc a byla popsána charakteristika organizace. Druhá část byla věnována cílům, předmětu projektu, cílové skupině, legislativnímu přehledu, etickým zásadám, výzkumu zabývající se pobytem dětí v přírodě v Turecku a popisu jednotlivých dnů tábora. Na závěr jsme si představili technické řešení projektu ohledně personálního zajištění, dopravy, ubytování, stravy a rozpočtu.

Cílem tohoto projektu bylo vypracovat táborový program pro děti prvního stupně základní školy pod záštitou Domu dětí a mládeže Olomouc. Aktivity byly zaměřeny na lásku k přírodě, péči o ní, spolupráci, vrstevnickou sounáležitost, pobyt na čerstvém vzduchu a prožití záživných dnů bez jediné elektroniky. U vztahu k přírodě a respektu k ní je potřebné na tom pracovat i nadále prostřednictvím kroužků v organizaci a nejlépe i v přirozeném prostředí dítěte i ve škole. Jedná se o aktuální téma, kdy děti spíše tráví svůj volný čas doma, než-li venku a to nejraději s tabletem či mobilem. Proto tento projekt vznikl. Aby reagoval na 21. století a tím se snaží dát nabídku dětem prožít příjemné chvíle uprostřed přírody.

Tento projekt byl sepsán tak, aby ho mohl využít kdokoliv, kdo ho bude potřebovat. Hlavním přínosem projektu je vztah a respekt dětí k přírodě, spolupráce i dozvědět se užitečné informace právě pro pobyt v přírodě. Může to být například vázání uzlů, nauka hub, zacházení s nožem, založení ohně, poznání SOS sady nebo se dozvědět co dělat, abychom se neztratili.

Limitem může být živelná katastrofa, která by mohla ohrozit místo našeho pobytu. Další hrozbou projektu může být pandemická situace, ekonomická krize i životní styl uchazečů, tj. pohodlnost dětí.

Po příjezdu dětí z tábora je nejdůležitější to, aby si svůj vztah k přírodě uchovaly, nebyly k ní lhostejní, aby tuto lásku a respekt předávaly dál ve svém okolí. Důležité také je, aby si uvědomovaly potřebnost trávit čas na čerstvém vzduchu buď samy nebo s kamarády, ale bez elektroniky. Je také důležité, aby si to hlavně děti a lektoři užili a rádi na tento tábor vzpomínali.

Bibliografie

DANIŠOVÁ, Justina a DANIŠ, Petr, 2020. *Svobodná hra*. Jak nechat vyrůstat radostné, odolné a samostatné děti. Praha: Smart Press. ISBN 978-80-88244-17-2.

GRINDROD, Frank, 2022. *Táboření v lese i na zahradě*. Příručka pro malé i velké dobrodruhy. Vyd. 1. Praha: Euromedia Group. ISBN 978-80-242-7502-4.

HERMOCHOVÁ, Soňa, 1994. *Hry pro život 1*. Sociálně psychologické hry pro děti a mládež. Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 80-85282-79-8.

HERMOCHOVÁ, Soňa, 1995. *Hry pro život 2*. Sociálně patologické hry pro děti a mládež. Vyd. 2. Praha Portál. ISBN 80-7178-042-1.

JIRÁSEK, Ivo, 2019. *Zážitková pedagogika*. Teorie holistické výchovy (v přírodě a volném čase). Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1485-4.

KARAKAS, Gizem, KAYA, Hande Baba a YILMAZ, Atike, 2018. Experiential Results of Nature Camp Training. *Education and Science*. Vol. 43, no. 196, s. 281 – 300. ISSN 1300-1337.

KIRCHNEROVÁ, Veronika a RUBEŠOVÁ, Radka, 2013. *Výchova prožitkem*. Tvořivé hry a činnosti pro mateřské školy. Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0505-0.

KRAUS, Blahoslav, 2008. *Základy sociální pedagogiky*. Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-383-3.

NEUMAN, Jan, 2014. *Dobrodružné hry a cvičení v přírodě*. Vyd. 7. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0628-6.

OBST, Otto, 2017. *Obecná didaktika*. Vyd. 2. Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-5141-1.

PROCHÁZKA, Miroslav, 2012. *Sociální pedagogika*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3470-5.

VÁGNEROVÁ, Marie a LISÁ, Lidka, 2021. Školní věk. In: *Vývojová psychologie*. Vyd. 3. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-4961-0.

WORROLL, Jane a HOUGHTON, Peter, 2020. *Rok v lesní škol(c)e*. Venkovní hry a dovednostní aktivity na každé roční období. Vyd. 1. Brno: KAZDA. ISBN 978-80-88316-77-0.

Internetové zdroje

Dům dětí a mládeže, 2022 [online]. [cit. 8. 1. 2023]. Dostupné z: <https://www.ddmolomouc.cz>

Dům dětí a mládeže, 2021 [online]. *Výroční zpráva*. [cit. 8. 1. 2023]. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/1QzKSN9jyllcsZhUj7TxfziIwUIL0lVgy/view>

Dům přírody [online]. [cit. 11. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.dumprirody.cz>

Hranostaj.cz [online]. [cit. 27. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz>

Kudy z nudy, 2023 [online]. Hrad Holštejn v Moravském krasu [cit. 9. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/hrad-holstejn-v-moravskem-krasu>

Kudy z nudy, 2023 [online]. Olomouc [cit. 7. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/kam-pojedete/olomoucky-kraj/stredni-morava/olomouc>

Kudy z nudy, 2023 [online]. Pevnost poznání v Olomouci [cit. 7. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/kam-pojedete/olomoucky-kraj/stredni-morava/olomouc>

MÁNEK, Ondřej, NOVOTNÝ, Tomáš a PRAIS, Stanislav. Tábory – a co (skoro) všechno kolem nich zařídit? In: *Asociace turistických oddílů mládeže* [online]. [cit. 27. 1. 2023]. Dostupné z: <https://www.a-tom.cz/18832-tabory-a-co-skoro-vsechno-kolem-nich-zaridit>

Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2000. *Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů* [online]. [cit. 14. 3. 2023]. Dostupné z: https://ppropo.mpsv.cz/zakon_258_2000

Moravský kras [online]. [cit. 11. 3. 2023]. Dostupné z: <http://www.moravskykras.net>

Propast Macocha – Moravský kras [online]. *Macocha*. [cit. 11. 3. 2023]. Dostupné z: <http://www.propast-macocha.cz>

Punkevní jeskyně [online]. *Správa jeskyní České republiky*. [cit. 11. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.caves.cz/jeskyne/punkevni-jeskyne>

SCHWETTROVÁ, Martina, 2021. Tábtorové právo: pravidla pro pořádání tábtoru, bezpečnost při práci s dětmi a ochrana osobních údajů. In: *Právo 21* [online]. [cit. 27. 1. 2023]. Dostupné z: <https://pravo21.cz/pravo/taborove-pravo-pravidla-pro-poradani-tabora-bezpecnost-pri-praci-s-detmi-a-ochrana-osobnich-udaju>

Statutární město Olomouc [online]. O městě [cit. 7. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.olomouc.eu/o-meste>

ŠEJTKA, Ondřej, 2016. Přehled legislativy pro pořádání letních tábtorů. In: *Poradna ČRD M pro organizace pracující s dětmi a mládeží* [online]. [cit. 27. 1. 2023]. Dostupné z: <http://poradna.crdm.cz/letni-tabory/prehled-legislativy-pro-poradani-letnich-taboru-306>

Vestour [online]. Cestovní agentura [cit. 20. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.vestour.cz>

VYSLOUŽIL, Zdeněk, 2021. Liška Coco žije v prostějovském paneláku. Je mazaná a ukradne, co se jí líbí [online]. *Deník.cz*. [cit. 9. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/zvireci-denik/liska-coco-zije-v-prostejovskem-panelaku-je-mazana-a-ukradne-co-se-ji-libi-20210.html>

Zákony pro lidi [online]. [cit. 27. 1. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz>

Zkratky.cz, 2023 [online]. Největší databáze zkratk [cit. 15. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.zkratky.cz>

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – SWOT analýza DDM, s. 8

Tabulka č. 2 – Časový harmonogram dne, s. 17 - 18

Tabulka č. 3 – Harmonogram týdne, s. 18 - 19

Tabulka č. 4 – Časový harmonogram zařizování, s. 37 - 38

Tabulka č. 5 – Rozpočet projektu, s. 40 – 41

Seznam zkratek

ZŠ – základní škola

DDM – dům dětí a mládeže

SWOT – strengths (silné stránky), weaknesses (slabé stránky), opportunities (příležitosti), threats (hrozby)

UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu)

SK – sportovní klub

HC – Hockey Club (hokejový klub)

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MHD – městská hromadná doprava

SOS – Save Our Souls (pomoc)

Sb. – Sbírka (zákonů)

min – minuta

atd. – a tak dále

M – metr

apod. – a podobně

aj. – a jiné

Kč – koruna česká

tj. – to je

ISBN – International Standard Book Number (Mezinárodní standard číslování knih)

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Přihláška na tábor

Příloha č. 2 – Plakát

Příloha č. 1

Dům dětí a mládeže Olomouc

Příhláška na letní tábor v Baldovci

15. 7. – 22. 7. 2023

Údaje o dítěti

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Rodné číslo:

Adresa trvalého pobytu:

Zdravotní pojišťovna:

Kontakt na zákonného zástupce

Jméno a příjmení:

Mobilní telefon:

E – mail:

Dítě bere pravidelně tyto léky (uved'te jaké a kdy):

Dítě má tyto zdravotní problémy a omezení (alergie):

Svým podpisem souhlasíte se zpracováním osobních údajů dle zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

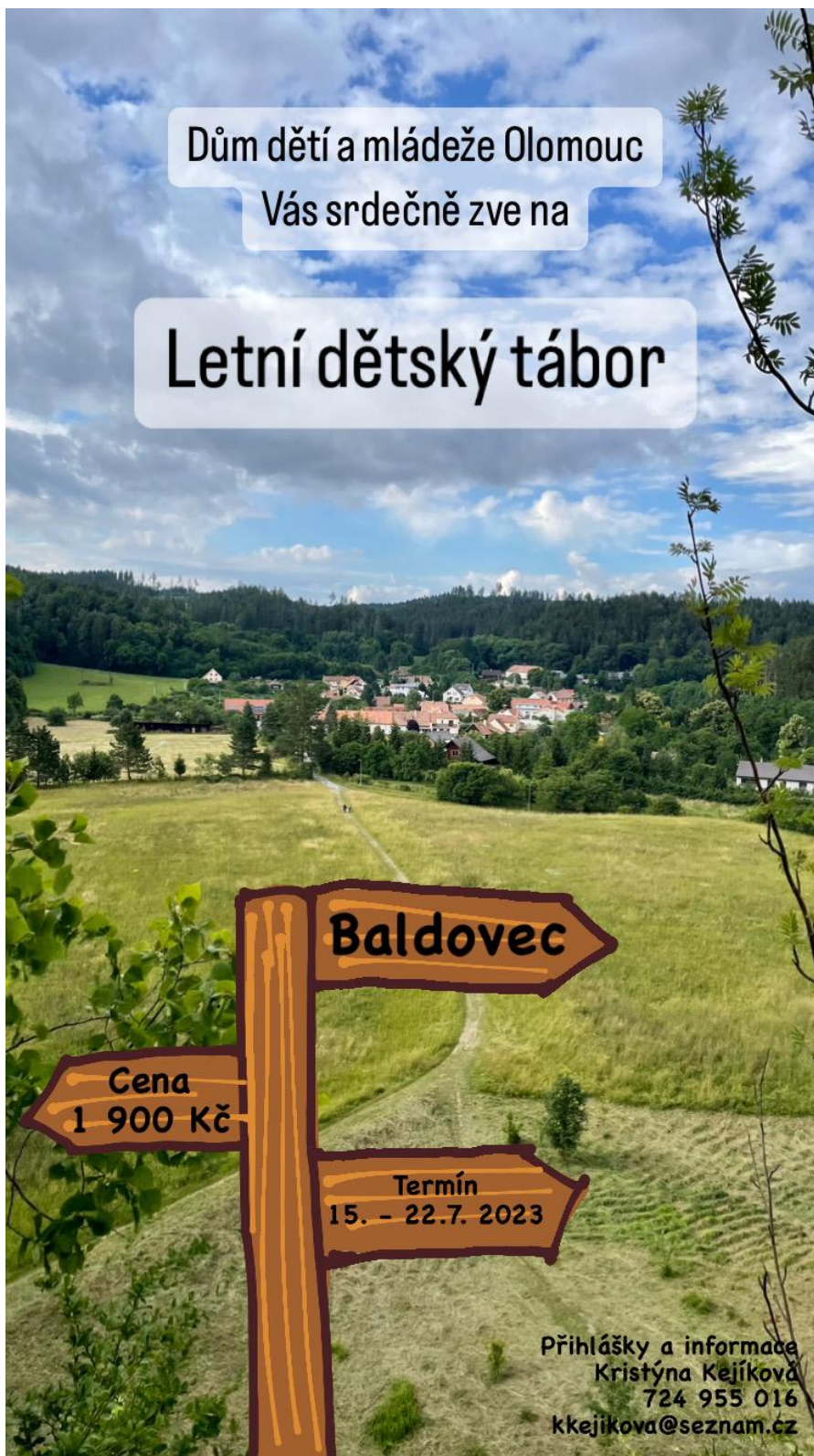
Datum

.....

Podpis zákonného zástupce

.....

Kristýna Kejíková
724 955 016
kkejikova@seznam.cz

A scenic landscape of a village in a valley, surrounded by green hills and a forested background under a blue sky with scattered clouds. A wooden signpost is overlaid on the bottom left, pointing towards the village. The signpost has three directional signs: 'Baldovec' pointing right, 'Cena 1 900 Kč' pointing left, and 'Termín 15. - 22.7. 2023' pointing right. In the bottom right corner, there is contact information for registration and inquiries.

Dům dětí a mládeže Olomouc
Vás srdečně zve na

Letní dětský tábor

Baldovec

Cena
1 900 Kč

Termín
15. - 22.7. 2023

Přihlášky a informace
Kristýna Kejíková
724 955 016
kkejikova@seznam.cz